

EEN PLEEGKIND OP SCHOOL – WELKE STAPPEN WORDEN GEZET?

Korte inhoud

In dit hoofdstuk wordt na de beschrijving van een casus een overzicht gegeven van onderwerpen die tijdens het aanmeldingsgesprek van een pleegkind op de basisschool aan de orde moeten komen. Er is bewust gekozen voor een groeidocument, omdat hier steeds informatie en gegevens aan toegevoegd kunnen worden. Hiermee wordt antwoord gegeven op de volgende leervraag:

Welke stappen zijn nodig om een pleegkind een veilige plek te bieden op de basisschool?

Een praktijkvoorbeeld

Onverwacht staat ze voor je, dat kleine meisje met die donkere ogen. Ze is, na een leven vol onzekerheden, uit huis geplaatst en in een pleeggezin terecht gekomen. Ze heeft in haar jonge leven al veel meegemaakt. Ze draagt veel traumatische herinneringen, aan de tijd bij haar biologische ouders, bij zich. Haar vertrouwen in de mensen om haar heen is weg. Vooral volwassenen houdt ze argwanend op een afstand. Nu wordt ze aangemeld op deze school, omdat haar pleegbroertjes en -zusjes hier ook naar toe gaan. Voor haar is de school onbekend. Wat staat haar hier te wachten? Wie kan ze op deze school vertrouwen? Ze zal haar best doen om ook deze nieuwe, onzekere situatie te overleven.

De aanmelding

Elk kind verdient het dat er aandacht besteed wordt aan een goede opvang op de basisschool. Maar een kind, zoals hierboven geschetst, wat al zoveel heeft meegemaakt, verdient extra aandacht. Het is belangrijk dat de school en met name de leerkracht(en) goed voorbereid zijn. Dit staat of valt met een goede aanmeldingsprocedure. De meeste scholen kennen formulieren die door ouders ingevuld worden wanneer ze hun kind aanmelden bij de school. Voor een pleegkind is naast deze standaardgegevens aanvullende informatie nodig. Daarvoor biedt dit groeidocument handvatten. Wanneer het kind deze school verlaat, kan het groeidocument als bron van informatie met het kind meegegeven worden. Als in dit document gesproken wordt over 'ouders' worden hiermee de biologische ouders van het kind bedoeld.

Het verzamelen van relevante informatie en gegevens

Het (pleeg)gezin

- ✓ Breng samen met de (pleeg)ouders de gezinssituatie en de voorgeschiedenis van het aangemelde kind in kaart zodat u de leerling zo goed mogelijk kunt begrijpen en aan kunt sluiten bij zijn of haar leefomstandigheden. Dit kan door samen een genogram te tekenen. Hoe is het gezin samengesteld? Welke mensen zijn belangrijk voor het kind?
- ✓ Bespreek hoe het contact gaat verlopen tussen school en ouders. Is er direct contact met ouders of verloopt dit via de pleegouders, gezinsvoogd of andere hulpverleners?
- ✓ Bespreek hoe het contact gaat verlopen tussen kind en ouders. Is er een bezoeksregeling? Zo ja, hoe vaak en wanneer?
- ✓ Zorg dat duidelijk is met welke mensen de school te maken heeft. Denk hierbij aan gezinsvoogd en hulpverleners. Noteer namen en telefoonnummers.

- ✓ Vraag naar de duur van de opvang in het pleeggezin. Is het een crisisplaatsing of gaat het om langdurige opvang? Is er sprake van ondertoezichtstelling (OTS) of zijn de ouders uit de ouderlijke macht ontheven?
- ✓ Geef aandacht aan (eventueel) andere kinderen uit het pleeggezin. Moet er in de groep(en) van deze kinderen aandacht gegeven worden aan de komst van het pleegkind? Waar kunnen deze kinderen met hun vragen terecht?

Het pleegkind

- ✓ Vraag (pleeg)ouders het kind te beschrijven. Welk karakter heeft het kind? Toont het teruggetrokken of uitdagend gedrag? Zijn er problemen bekend wat betreft de sociaal-emotionele of de cognitieve ontwikkeling?
- ✓ Maak een overzicht van belangrijke, voor de school relevante, gebeurtenissen. Wat heeft het kind meegemaakt? Waarom was een uithuisplaatsing nodig?
- ✓ Breng in kaart welke mensen zich bezig houden met het kind. Zijn er hulpverleners bij betrokken? Lopen er onderzoeken?

De groep en de leerkracht

- ✓ Bespreek met de (pleeg)ouders hoe het kind in de groep geïntroduceerd moet worden. Wat wordt wel of niet gezegd? Wie gaat het kind introduceren? Is het kind daarbij aanwezig of niet?
- ✓ Zorg dat er begeleiding is voor de leerkracht. Bij wie kan men terecht met vragen en zorgen?

De school

- ✓ Spreek af wie er verantwoordelijk is voor het up-to-date houden van het document.

Kennisnemen van de theorie over pleegzorg, hechtingsproblematiek en trauma

Om op een goede manier met pleegkinderen om te gaan is het belangrijk dat de leerkrachten weten wat pleegzorg inhoudt, zodat men begrippen kan plaatsen en weet hoe de gang van zaken is bij een uithuisplaatsing. Wat hechtingsproblematiek is, zodat men signalen op kan vangen en op een adequate manier kan reageren. Wat de relatie is tussen hechtingsproblemen en trauma's en wat dit voor gevolgen heeft voor het kind. Naast de informatie en adviezen die leerkrachten kunnen krijgen van gezinsvoogden en hulpverleners kan literatuur erop worden nageslagen.

Boekentips voor volwassenen:

- ✓ Bastiaansen,P.(2016). *De Kleine Gids Hechting en Trauma*. Deventer: Wolters Kluwer
- ✓ Jong,W.d., & Jong,A.d. (2013). *Ontwrichte kinderen in het onderwijs: Een verborgen epidemie*. Huizen: Pica.
- ✓ Maaskant,A., & Reinders,A.(2013). *Pleegkinderen: Opvoeding, begeleiding en zorg*. Houten: LannooCampus

Boekentips voor kinderen:

- ✓ Vink,H.(2000). *Tom woont gewoon ergens anders*. Utrecht: De Banier
- ✓ Vink,H.(2000). *Kim woont eigenlijk liever thuis*. Utrecht: De Banier

Website:

- ✓ www.pleegzorg.nl

GROEIDOCUMENT 'AANMELDING PLEEGKIND'

Aandachtspunten bij het invullen van het document:

- ✓ Vul naast dit groeidocument ook het formulier voor 'aanmelding nieuwe leerlingen' in, zodat algemene gegevens en adresgegevens bekend zijn.
- ✓ Voeg het document toe aan het administratieprogramma van de school, zodat aanvullende gegevens en informatie kan worden toegevoegd. Noteer hierbij steeds de datum.
- ✓ Wanneer in het document gesproken wordt over 'ouders' worden de biologische ouders van het kind bedoeld.

Naam leerling:

Ingevuld op:

Ingevuld door:

Relevante informatie en gegevens

Het (pleeg)gezin

Genogram van het gezin. (Hoe is het gezin samengesteld? Welke mensen zijn belangrijk voor het kind?)

Beschrijf hoe het contact tussen school en ouders gaat verlopen. (Is er direct contact tussen school en ouders of verloopt dit via pleegouders, gezinsvoogd of andere hulpverleners?)

Beschrijf hoe het contact tussen kind en ouders gaat verlopen. (Is er een bezoekenregeling? Zo ja, hoe vaak en wanneer?)

Geef een overzicht van mensen met wie de school te maken krijgt. (Denk hierbij aan gezinsvoogden en hulpverleners. Noteer namen en telefoonnummers.)

Geef de duur van de opvang in het pleeggezin weer. (Gaat het om een crisisplaatsing of om langdurige opvang? Is er sprake van ondertoezichtstelling (OTS) of zijn de ouders uit de ouderlijke macht ontheven?)

Geef aandacht aan (eventueel) andere kinderen uit het pleeggezin. (Moet er in de groep(en) van deze kinderen aandacht gegeven worden aan de komst van het pleegkind? Waar kunnen deze kinderen met hun vragen terecht?)

Het pleegkind

Geef een beschrijving van het pleegkind. (Welk karakter heeft het kind? Toont het teruggetrokken of uitdagend gedrag? Zijn er problemen bekend wat betreft de sociaal-emotionele of de cognitieve ontwikkeling?)

Maak een overzicht van belangrijke, voor de school relevante, gebeurtenissen. (Wat heeft het kind meegemaakt? Waarom was een uithuisplaatsing nodig?)

Breng in kaart welke mensen zich bezig houden met het kind. (Zijn er hulpverleners bij het kind betrokken? Lopen er onderzoeken?)

De groep en de leerkracht

Geef weer hoe het kind in de groep geïntroduceerd gaat worden. (Wat wordt wel of niet gezegd? Wie gaat het kind introduceren? Is het kind daarbij aanwezig of niet?)

Geef weer welke begeleiding de leerkracht krijgt. (Bij wie kan de leerkracht terecht met vragen en zorgen?)

De school

Wie is/zijn verantwoordelijk voor dit document en houdt alle aanvullingen en veranderingen bij?

Ruimte voor extra aanvullingen en informatie